

Vangst van een Raaf in kraaienkooi

F. Haverschmidt

Uit het artikel van Renssen (1980) blijkt dat het experiment om de Raaf als broedvogel terug te krijgen gunstig verloopt. Wij kunnen echter pas zeggen dat het geheel geslaagd is wanneer er enkele generaties vogels zelfstandig en zonder hulp van de mens opgroeien. Renssen wijst er echter op, dat deze Raven met Zwarte Kraaien kunnen worden verwisseld, niet herkend worden en het risico lopen buiten de uitzettingsterreinen te worden geschoten. Ik zou hier nog een andere gevaar aan willen toevoegen, namelijk om in een kraaienkooi te worden gevangen. Als voorbeeld hiervan moge het volgende geval dienen.

Op 18 januari 1978 kreeg ik bericht van een jachtopziener in het noordoosten van Overijssel, dat er een Raaf in één van zijn twee vangkooien zat. Ik ben er terstond heengegaan en trof inderdaad een Raaf in de kooi aan. De vogel was erg wild en liet zich slechts met moeite grijpen. Zijn vleugellengte was 410 mm (die van Zwarte Kraaien varieert van 319-334 mm) zodat hij niet alleen belangrijk groter was maar ook terstond herkenbaar aan zijn veel grovere snavel en zijn wigvormige staart. Hij vertoonde overigens geen sporen van gevangenschap. Na te zijn gefotografeerd ringde ik hem met een Arnhemse ring en liet hem onmiddellijk daarna weer ter plaatse los. Helaas heeft hij niet lang meer geleefd, want reeds op 28 april 1978 werd hij dood gevonden op het landgoed 'Het Zandt' van het Overijsselse Landschap onder Lemele (gem. Ommen).

Kraaienkooien, gepropageerd door de directie van Faunabeheer komen hier in de omgeving veel voor en ik heb mij wel eens afgevraagd of er ten aanzien daarvan wel voldoende coördinatie is geweest tussen het ministe-

rie van LVV, waaronder Faunabeheer ressorteert en het Ministerie van CRM dat de voorschriften van de Vogelwet behartigt. Immers art. 14 van het Vogelbesluit rekent onder de verboden vangmiddelen: 'alle soorten vangkooien'.

Het is een vaststaand feit dat in kraaienkooien veel beschermde vogels worden gevangen. Vooral wanneer als lokmiddel aas wordt gebruikt worden soms veel Buizerden bemachtigd, soms 2-3 tezamen. Haviken komen alleen in de kooien als er levende lokvogels in zitten. Zelf heb ik in de periode 1972-1980 122 Buizerden geringd en losgelaten. Ik moet hier wel terstond aan toevoegen, dat alle jachtopzieners hier in de omgeving mij terstond berichten wanneer er beschermde vogels in hun kooien zitten, zodat ik ze kan ringen. Een eerste vereiste daarbij is dat de kooien dagelijks gecontroleerd worden. In het onderhavige geval is het uitsluitend aan de oplettendheid van de jachtopziener te danken die de Raaf onmiddellijk herkende, dat de vogel het leven er van heeft afgebracht.

De Raaf, die in een kraaienkooi werd aangetroffen op 18 januari 1978 in het noordoosten van Overijssel.
Foto: F. Haverschmidt.

Daar de Raaf niet was geringd weten wij niet waar hij vandaan kwam, mogelijk was dat uit Drenthe waar ook met uitzetting wordt geëxperimenteerd. Wel vernam ik, dat de Raven die uitgewend worden, alle worden geringd, maar of dat ook met de jongen die in het wild opgroeien geschiedt is mij niet bekend. Ik vernam zelfs bij geruchte dat geringde Raven met hun sterke snavel ringen weten te verwijderen, hoewel die zeer hard zijn.

Er bestaat ook een kleine kans dat de vogel uit West-Duitsland (omdat de kraaienkooi niet ver van de Duitse grens ligt) afkomstig was, maar de meest nabije broedplaatsen zijn op de Lüneburgerheide (zie kaart 136) bij Rheinwald (1976).

■ Mr. F. Haverschmidt, Wolfskullstraat 16, 7731 AT Ommen.

LITTERATUUR:

Renssen, Th.A. (1980): in 1979 hadden de in het wild levende Raven een goed jaar. Het Vogeljaar 28 : 175-176.
Rheinwald, G., (1976): Atlas der Brutverbreitung west-deutscher Brutvögel. Kaart 136. Bonn.

Vogelwet 1936

Sinds de 6e druk in 1976 zijn er geen wijzigingen in de Vogelwet 1936 aangebracht. Er wordt wel een algehele herziening van de Vogelwet 1936 voorbereid.

Er wordt verwacht dat het ontwerp voor de nieuwe wet in het parlementaire jaar 1980/1981 aan de volksvertegenwoordiging zal worden voorgelegd. Het zal dan echter nog wel enkele jaren duren voor het ontwerp tot wet is geworden. Wijziging is bovendien noodzakelijk in verband met de verplichtingen die ons land heeft op grond van de Benelux-overeenkomst op het gebied van de jacht en de vogelbescherming van 10 juni 1970 en de Richtlijn van de Europese Gemeenschappen inzake het behoud van de vogelstand van 2 april 1979.

Deze EG-richtlijn is een belangrijk middel om de vogelbescherming in de landen van de EEG, met name in Italië en Frankrijk, waar nog massale vogelvangst plaatsvindt, te verbeteren. De tekst van de richtlijn is in deze nieuwe druk opgenomen. Nederland heeft op 23 mei 1980 de Overeenkomst inzake watergebieden van internationale betekenis, in het bijzonder als verblijfplaats voor watervogels (Ramsar, 2 februari 1971) geratificeerd. Deze 'Wetlands-Conventionie' beoogd, zoals de volledige titel al zegt, de instandhouding van de waterrijke gebieden, die met name van belang zijn voor de watervogels. Twee andere overeenkomsten welke Nederland heeft getekend en waartoe ons land, naar verwachting, spoedig zal toetreden zijn de op 23 juni 1979 te Bonn totstandgekomen Overeenkomst inzake het behoud van trekkende diersoorten en het op 19 september 1979 te Bern gesloten Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijk leefmilieu in Europa. Ook aan deze overeenkomst en zal de Nederlandse wet zich moeten aanpassen.

Ook dient de Overeenkomst inzake de Internationale Handel in Bedreigde in het Wild Levende Dier- en Plantensoorten (Washington, 3 maart 1973) te worden genoemd. De bekrachtiging van deze belangrijke overeenkomst door Nederland wordt eveneens binnenkort verwacht. Van de genoemde internationale regelingen zijn de Benelux-overeenkomst en de EG-richtlijn in deze uitgave opgenomen, naast de Conventie van Parijs van 1950, waartoe ons land in 1955 is toegetreden.

In deze nieuwe druk van de Vogelwet 1936 is geen volledige lijst van Controleurs-Vogelwet 1936 meer opgenomen. Dat zijn inmiddels reeds ongeveer 990 personen geworden. Wel staan er de contactadressen voor de regio's in vermeld. Dat volgens de leden van Staten-Generaal een nog verdergaande beperking van de raaptijd van kievitseieren, te veel inbreuk zou maken op het grote volksbelang, hetwelk ongetwijfeld aan het rapen van kievitseieren is verbonden lijkt ons een onjuiste gedachtengang. In de eerste plaats blijkt dit 'volksbelang' alleen in Friesland staande te blijven en zou dus zeker in alle andere provincies, mede doordat hier nimmer aan 'nazorg' werd gedaan, het rapen van kievitseieren terstond gesloten moeten worden. De Friezen moeten daar, rekening houdende met hun eigen beweringen, volkomen mee eens zijn. Ja, ze zouden deze situatie eigenlijk moeten bevorderen. Deze nieuwe bewerkte uitgave is allereerst een belangrijke steun voor alle Controleurs-Vogelwet 1936, maar ook voor diegenen die zich als vogelbeschermers willen verdiepen in de wettelijke bescherming van onze vogels.

A.J. Binsbergen (bewerken): Vogelwet 1936. 196 pag., zevende druk (1980). Bijgewerkt tot 1 oktober 1980. Nederlandse Staatswetten. Editie Schuurman & Jordens 80. Uitg. W.E.J. Tjeenk Willink, Zwolle. Prijs f 16,-.

Overwinterende Rietganzen verhinderen gasboring

In een krantenbericht van 10 januari 1981 lazen wij dat overwinterende Rietganzen (of Kleine Rietganzen?) bij het Oostgroningse Veelerveen een boortoren hebben verdreven. Daarmee bezorgden ze de Nederlandse Aardolie Maatschappij een schadepost van een kleine miljoen gulden.

Aan de rand van een klein natuurgebiedje vericht de NAM een gasboring, die vóór 1 januari 1981 de noodzakelijke diepte had moeten bereiken. Want vanaf die datum tot half april zou er niet geboord worden, zo bepaalde de vergunning van de gemeente Bellingwedde. Dit om de Rietganzen die daar (soms 5000 in getal) hun vaste overwinteringsplaats hebben, niet te laten afschrikken door de lawaaiige en 's nachts het verlichte, vijftig meter hoge boortoren. Tegenslag verhinderde echter de boorploeg om tijdig de beoogde diepte te bereiken, ook niet na een paar dagen extra proberen na Nieuwjaar. De gasboring is nu afgebroken en zal half april weer worden opgenomen.